

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurban hálózatban: 132.)

HETI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV., Széchenyi-ut 27. szám.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Tanítóknak és jegyzőknek 4 kor.

Nyiregyháza vízvezetéke.

Írta: Pazár István.

II.

Valamikor, mintegy félszáz évvel ezelőtt a hivatásszerű szakértők s főleg a koncessiókba utazó pénzeszoportok is első sorban a szemmel látható quantitativ biztosítékokat keresték, a földalatti vizeket hosszabb tapasztalatok híján csak kivételesen használták fel. — Ezért épült Budapest első vízműve a nyers Duna-, Párisé a Szajna-, Berliné a Spree-, Hamburgé, Drezdáé az Elbe-, Szegedé a Tisza-, Nagyszebené a Cibiá vizeinek felhasználásával stb.

Az 1894. évi kolerajárvány alkalmával már kétségtelenül beigazolódtott, hogy a járvány főtérjesztői a városok mentén folyó nyílt vizek; a megfertőzött községek kimutatásai akkor főleg a felső Tiszamentét jelezték a legveszedelmesebb vonalnak, míg a Tiszától távolabb eső helyek a járványtól mentesek maradtak; a múlt évek és a jelen év kolerajárványa főfészkekül határozottan a Duna vize állapotát meg s végre a szombathelyi és nagyszebeni nagymértékű tifuszárványok okán hivatalosan is az ottani vízvezetéknek nyílt vízfolyásokkal való megfertőzése állapotát meg, aminthogy a Perinti vízbeszerzés elzárása után Szombathelyen a járvány tényleg meg is szűnt.

Ma, amikor a mélyfurások elterjedésével csak Magyarország területén mintegy 2400

vidék vízi-földtani viszonyait pontosan ismerjük, a mennyiségi garanciát is bírjuk.

Jól tudjuk, hogy a rétegek abnormis igénybevétele következtében az ártézi kutak egyrészt vízadó képessége mily arányban csökkent, miért tömődtek el azok a kutak, amelyeket nem hivatásszerű szakértők olcsón vállaltak el, miért működnek 25—30 év óta kifogástalanul a Zsigmondy-féle mélyfurású kutak, amelyeket néhány év óta a művelt Németország is mintakul fogadott el s a melyekkel Zsigmondy az egész művelt Nyugatot megelőzte.

Páris ma már nem a Szajnából veszi vizét, hanem nagyrészt a világhírű Passy-i ártézi kútból és annak környékéről; Hamburg új vízvezetéke részleteiben is meggyezik a Debreczen vízművével s kizárólag 130—220 méter mély ártézi kutakból táplálkozik; Berlin teljesen beszüntette a Spree-vízművet, majd a Tegel-Müggel taviakat is és kizárólag mélyfurások útján szerzi be a vizet; Nürnberg, Dreza, majnai Frankfurt, Braunschweig, Charlottenburg, Lipse s a legtöbb angol és német város részben új, részben kiegészítő vízműveiket kizárólag csökkenő kutakra alapozták; Wien óriási költségekkel vezet le a magas forrásokat, hogy ne kelljen a Dunához fordulnia; Szeged a Tiszaparton kizárólag ártézi kutakkal táplálja vízművét, Arad vízbeszerző telepe a Marosparton épült, de mélyfurású kutakból táplálkozik, ugyanígy Tokaj községé, részben Győr s még a nyílt vizek mellett fekvő városok is a folyópartok kavicsából veszik az ugynevezett természe-

tesen szűrt vizet (Budapest, Pozsony, Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely stb) ellenben nyersen kivett és mesterségesen szűrt Tiszavízzel egyedül Szolnok város van ellátva. Az érdeklődők megtudhatják, hogy e vízmű mennyibe került és milyen vizet ad.

Nyiregyháza is készíthetne Tisza-vízvezetékét, műszakilag nem lehetetlen, csak drága és kevésbé célszerű, amiért az ilyen terv aligha számíthatna illetékes jóváhagyásra. Erről pedig az én személyem ma már csakugyan nem tehet.

Most vannak folyamatban Temesvár vízvezetéki előmunkálatai. Itt talán indokolt aggodalmat okozhatott a mélyvizek elégtelen mennyisége s ezért tervbe vétetett egy, a Bégából táplálkozó külön locsoló vízmű is. De az általános vízvezetékét mégis ártézi kutakkal építik és sem a hivatalos fórumoknak, sem a város szakértőjének: Kájlinger Mihálynak nem jutna eszébe általános Béga-vízművet javasolni. Talán jelentkeznék Prok Gyula szakértőül, Nagybecskereken dr. Forbáth, Újvidéken Farkas min. tanácsos végeztetnek vízbeszerző mélyfurásokat, pedig e városokból a vízfolyás nincs 20 km. távolságra, mint Nyiregyháza.

A leírtakban saját személyes tapasztalataimra hivatkozhatok, de aki ily kérdéshez komolyan és személyeskedés nélkül akar hozzá szólni, annak elegendő alkalma lehetett az ezévi drezdai mintaszerű és nagyszabású kiállításon adatokat szerezni s meggyőződni arról, hogy Prok Gyula nem az én szaktudásomat, hanem az egész művelt világ

Az utolsó sárgarózsza.

A fürdő sétaterének fái is megéreztek, hogy itt a saison vége. Ridegebben, gyöngédtelenebbül nyultak bele a levegőbe és ölelésük hidegségét nem enyhítette a sutogva simogató sok falevél. Megsárgultak és hullottak lefelé. Betakarták az amugy is sárga homokot és még sok más. Mindazt, ami egy fürdőnek sétányain nyilani szokott. A piros virágokat, melyek pedig oly szívesen nyilának az ilyen süppedő, puha homokon. A piros virágokat, melyeknek csak nagyon kicsi melege van szükségük, hogy kinyiljanak, egy pillanatnak a végtelent gondolat nélkül átölelő boldogsága teremti őket, növeli egy tekintet és öntözi sok álmodozás. De az irigykedő sárga levelek könyörtelenül hullanak rájuk, összezsugorodnak a piros kis virágok fölött, mintha mindegyikük egy-egy eltorzult, gunyos mosolyra nyult száj lenne. És sokkal több a gunyos száj, mint a szegény piros virág.

Alig volt már vendég a fürdőben. A Gáthyék villájának a terraszán is utóljára húzta a cigány, utóljára csendültek össze a poharak, éltelve a kis Tildát, kinek megengedte a mamája, hogy az ő névnapjával fejezzék be az idei fürdőzést. És hogy a mama ezt megengedte, abban nagy része volt a fiatal fürdőorvosnak is. Az éles szemű mama meglátta azt a nagy igyekezetet, melylyel az ő kis sápadt leányát nem is gyógykezeltte, hanem dédelgette az az ármányos doktor. Pedig hogy kesergett már miatta, ki tudná elmondani, hányszor siratta meg, mikor lábujhegyen az ágyához ment az ő kis sárgarózsájának és megsimogatta nyugtalan álmu, verejtékes homlokát, letérdelve csókolta vékony kis kezét. Az emberek arcáról csak részvétet olvasott le: Szegény, mily hamar elveszti ezt is a férje után! . . . Mennyiszor nézte úgy lopva őt, mikor mindig nedves szemével álmodozva ült az ablak előtt! Nem szerette csak az ősz, a virágok hervadását, fecskék bucsuzását. A szegény kis leány nem

tudta felfogni, miért szalad ilyenkor mindig hozzá a mamája, miért csókolja össze görcsös szorítással, nem értette meg a mamája lelkének erős fogadását: Téged nem engedlek elmenni kis sárgarózsám, Te itt maradsz velem! És hála a jó fürdői kurának, no meg a doktor ügyességének, most már nincs mit aggodnia. Az öreg városi doktor bácsi úgy látszik nem találta el a bajt. Rendelt sokféle orvosságot, szabad levegőt, sétát, de nem használt semmit. Ez az itteni kis doktor már tapasztaltabbnak bizonyult. Rendezett multságokat, kirándulást az erdőbe, nem is orvos volt, mint inkább egy kedves, jó barát. Épen most is egy régebbi kirándulásról beszélget a leányával.

A legelső napokban történt, hogy idejöttek. A doktor kirándulást tervezett egy közeli völgybe. Azt állította, hogy tud ő ott egy helyet, ahol vadon nyilának a legszebb, a legtéljesebb sárgarózsák. Mindenki örömmel készülődött neki az utnak és a kis doktornak el nem árulták volna a félvilágot

Fiu-ingek, alsónadrágok, hálóingek, kötött harisnyák, esernyők, kefeáruk, zsebkendők.

Világhírű

„LICHTMAN“ és „TIP-TIP“

cipők egyedüli eláruló telepe

Eisler Károly utóda
cégnél Nyiregyháza.

Telefon 114.

Telefon 114.

összes szakértőinek tudását igyekeznek a maga saját privátvéleményével szemben lebecsülni s meg vagyok győződve arról, hogy ezen nem én egyedül találok mosolyogni valót.

Hivatalos minőségben Magyarország 110 városának, csaknem 1000 községének hidrológiai viszonyait volt alkalmam tanulmányozni, a nagyobb városok között én végeztem Debreczen, Hódmezővásárhely, Szabadka, Baja, Kecskemét, Székesfehérvár, Gyöngyös stb s az állami birtokok tulajdonos részének vízvezetési előmunkálatait és terveit. Lehet, hogy Nyiregyházán egyesek személyes antipatiából nem óhajtják működésemet, elegendő utalnom a „Szabolcs“-ban néhány éve Cunctator álnéven megjelent s a Prok cikkelyéhez hasonló irányú közleményekre; az ily személyeskedő cikkelyek azonban szerintem mindig az ügy hátrányát szolgálják, mert utóvégre a város szabadon választhatja szakértőjét s bármikor mondhatja: jöjjön, aki jobban tudja. S ha a város közönsége azonosítani fogja magát Prok nézetével, bizonyára óvakodni fogok attól, hogy hozzá hasonlóan a fogadatián prókátor szerepét eljátszam.

Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstneműek, pontos órák, alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban

Sándor Rezső

elismert szolid ékszerésznel

Nyiregyházán, Városház u. 3. sz. a.

kaphatók.

Tartsuk a bor árát!

A föld ismét nagy számadással tartozik; tengernyi veríték, egy év törődése, fárasztó munkája az, amit viszonozni kell, aminek meg kell hozza gyümölcsét. A gyümölcsöt, melyet jó előre keserűvé akar tenni, meg akar egyenesen mérgezni a kapzsiság, a visszataszító csalárdság.

Még csak szüret előtt állunk. A gazda még aggódva várja az eredményt; számításokat végez, hogy majd az értékesítésnél megtalálja a maga hasznát; a közvetítő kereskedők azonban, a bor elősdierei (amint azt oly találóan jellemezte a „Szabolcs“) már alaposan mozognak. Hazug hírek özönét röpitik széjjel a vevők között s lesbe állnak, hogy saját zsebükön keresztül megkárosítsák a termelőt.

Szeretnék lenyomni az árakat — a maguk javára. A termelő azonban egy kis vigyázattal, erős elhatározással kikerülheti a dologtalan heréknek: az „ügynököknek“ szereplését s közvetlenül a kereskedővel juthat érintkezésbe. Annak mindegy, hogy a termelőnek adja-e a 35—40—45—50 fillért a borért, vagy az elősdierek. Sőt jobban örülhet, hogy eredeti kézből kapta.

Bármily szépek is a kilátásaink egy mennyiség, mint minőség tekintetében ezidén, azt nem szabad feledni, hogy a nagy kínálat ezuttal nem hathat csökkentőleg az árakra. Nem pedig azért, mert egész Magyarországon *borkészlet nincs*. A várható 4—4½ millió ideai termés lesz a jövő borkészlete. Ez az egyik. A másik, hogy a mostanihoz hasonló eredményt, mely pedig nem is a

legelsők közül való: nem mutat föl minden esztendő s így nem fog fölmutatni az ezután való 2—3, esetleg több év sem. Könnyelműség volna hát most potomon elvesztegetni a bort, holott jó árának kell lennie.

Kedvez a mi áralakulásunknak Ausztria gyöngye közepes termése. Eddig olyat várnak, de félő, hogy még kedvezőtlenebbé válik a helyzet a nagy szárazság miatt. A hazugság ikertestvérei: az ügynökök ugyan azzal kísérelik meg befogni a termelőket, hogy rengeteg osztrák borbehozatalról beszélnek, noha épen megfordítva: az idén mi fogjuk még szomszédunkat is ellátni borral. Kereslet tehát lesz. Attól nem kell félni! Legfőlegb egy pár ügynök áll a kopik föl — nem érdemetlenül.

Semmi más, csak a termelők összetartása szükséges hozzá, hogy az árak megfelelő tisztességes magasságban álljanak. Egyöntetű eljárás biztosítani fogja a 35—50 fillért, sőt magasabb árat is, csak idegenek beavatkozását nem kell tűrni. Ez az év különben rossz a közvetítőkre nézve. Mintha összebeszélés történt volna, az ország minden vidékén tömörültek a bortermelők ellenük, mert már megunták a sok kártevést, visszaélést, garázdaságot.

Szabolcsmegye különösen szépen viseli magát az összetartás terén. Minden nagyobb telepe erős szövetséget kötött s néhol — mint pl. Nagykállóban 1 liter mustot sem szabad eladni a közönség tudta nélkül.

Vigyázzanak a termelők! Ne hagyják magukat semmivel sem hitegetni; *semmi ok nincs rá, hogy olcsón kelljen adniok a bort*: vegyék meg az árát becsületes munkájuknak. Sz . . . y.

sem azt, hogy jóakaratu lóditásnak veszik azokat a szabadon nyíló thearózsákat, sem pedig, hogy a társaság minden nő tagja föl van szerelve egy-egy szál sárga rózsával, amelyekkel majd kedveskednek neki oda-kint, mintha ott szedték volna azokat. A völgybe érkezve minden vadvirágra dévajkodva ráfógták, hogy ez is sárgarózsa, meg az is, ugyan hogyan csinálta ki ezt a doktor? mégis csak derék egy ember! A kis doktor meg csak nevetett, hogy sikerült a beugratás és csak akkor nézett egy nagyott, mikor az uzsonnai séta után minden hölgy egy-egy szál sárgarózsával lepte meg, amelyeket állítólag a völgyben itt-ott talált. Csak a kis Tilda nem tudott adni neki rózsát. Az övé elveszett az uton. Pedig a doktor annak örült volna legjobban. Megegyeztek azután, hogy majd legközelebb kijönnek ismét, Tilda fog legelől jönni, nehogy leszedjék megint előle a virágokat. És csodák-csodája! Mikor pár nap múlva megismételték a kirándulást, csak Tilda talált sárgarózsákat. Megelőzték jóval előbb a doktorral a társaságot és a kis

doktor olyan biztosan tudta, hogy a völgynek ezen meg ezen a részén lesznek azok a sárgarózsák. Ugyis volt. Cserjéktől eltakarva állott ott egy pár rózsafa és szétterpeszkedő ágaikról sulyosan csüngtek lefelé a sárga thearózsák. De ezt a helyet nem is mutatták meg másnak senkinek, csak hármában, a mamával járogattak ki ide és Tilda minden alkalommal hozott haza egy rózsaszálát. Sohasem többet, csak egyet, hogy sokáig el-tartson.

A sárgarózsák mind elfogytak és a bucsuzás idejére, a Tilda névnapjára már egy sem maradt. Egyetlen reményük volt még: ha a villa parkjában találnának egy thearózsát, ha nem is kinyitottat, csak legalább egy bimbót.

Alig várták, hogy kiszökhessenek valahogyan a kertbe. Végre sikerült is egy általános éljen! kiabálás és az ezt követő kavardásban.

Most már Tilda tudta egészen bizonyosan vezetni a kis doktort az egyetlen thearózsafához, mely a kertben nyílott. De nem

volt már azon kinyílt rózsza egy sem. Csak öröklődő, elkésett, kicsi bimbók. Félig kinyitottak, azután valami hamvas fehér színt kaptak a hideg kora őszi reggeleken és megkeményedve, fagyosan csüngtek lefelé. Sok keresgélés után végre is találtak egyet, egy valamirevalót. De tudja Isten, meg volt az már fagyva mégis és a kis Tilda mintha beteg lett volna ismét és könnyes, elnéző szemekkel mintha az őszt, a virágok hervadását, fecskék bucsuzását látta volna maga előtt, mikor a kis doktor virágnilyásról sutogva csókolta meg az utolsó sárga rózsát és adta át neki. Az éjszakája szomorú volt nagyon. A sárga rózsabimbó pedig ott állott az ágya mellett egy kis asztalon. És ő kérte, nagyon, de nagyon kérte lefekvés előtt, zokogva kérte, hogy ne hervadjon el, hogy nyíljk ki csak egy nagyon kicsi időre, hiszen ha csak egy pillanatra kinyílik is, akkor már ugyis örökre fog virítani.

És tudod mi lett a vége?

A kis sárga rózsza elhervadt . . .

Jenő.

Valódi francia
gumi áruk.

Sérvkötőket, haskötőket, támgépeket, ferdülés elleni fűzőket mérték szerint készít

Blumberg József

keztyü-, kötszer- és fűzőgyára; betegápolási cikkek, orvosi műszerek nagy raktára

Nyiregyháza, katolikus parochia.

Külön próbatérem!

Illatszerek.
Pipercikkek.

6 drb. levelező-lap
2 korona 40 fillér

MALACHOVSKY

fényképésznél

Nyiregyháza, Luther (iskola)-u. 3.

6 drb. levelező-lap
2 korona 40 fillér

Iparosvilág.

Elhényített ezreszek. Kiszámíthatatlan károkat okoz az évenkénti oktalan munkamegtagadás úgy az egész országnak, mint maguknak a tunyálkodóknak. Csak egy-egy sztrájk sok-sok ezer koronát emészt föl s ellenében egy öltésnyi munkának sincs nyoma. Az ilyen erőszakos kártevőkkel szemben jogos minden fegyver, bűn a szánalom. Nem szabad neki idegen munkát adni, ha éhen veszne is; menjen vissza előbbi gazdájához, kit megmárt, mint veszett kutya.

Most a következő helyekről jövő munkásokat kell visszautasítani:

Nagyváradon sztrájkba léptek a kőműves, ác- és földmunkások, mozgalom előtt állanak a bádigosok, vas- és fémmunkások.

Budapesten a bádigos- és szerelőmunkások mozgalom előtt állanak. A város zárlat alatt áll.

Budapest, Budakalász, Pilisborosjenő és Csobánkára vonatkozólag a kőfaragók szakszervezetének zárlata még mindig tart.

Szeged asztalosok, lakatosok és bádigosok részéről zárlat alatt áll.

Gödöllőn a kőművesek sztrájkja.

Csongradon és Kiskunfélegyházán a kőművesmunkások mozgalom előtt állanak.

Pozsonyban a mázólmunkások sztrájkba léptek. A kőműves és ácsmunkások részére zárlat alá helyezték a várost.

Szarvason kiütött a kőművesek sztrájkja.

Aradon kiütött a szobafestők sztrájkja. Mozgalom előtt állanak az asztalosmunkások.

Ujpesten a kőművesmunkások állanak mozgalom előtt.

Győrött kiütött a kőművesek sztrájkja, az összes építőipari szakmákban mozgalom észlelhető. A bádigosok részleges sztrájkot rendeztek.

Lappangó ellentétek. „Az iparosokat csak úgy rántották bele a piac kérdésbe” jelentette ki egy bölcs szakértő, holott tulajdonképpen értük van az egész felfordulás. Ők a tengely, mely körül forog az áthelyezés minden érve. 10-15 iparos a szürkébbek közül, kiknek talán véletlenül kedvez a

zöltségterít elhelyezés, kiadja magát az összes iparosok képviselőjének s illetéktelenül, felhatalmazás nélkül beszél a nevükben. A nagy többség, a zöm erősen a visszahozatal mellett van, de a nagy dob helyett inkább csöndben keresi a maga igazságát, a maga boldogulását.

Ebben a kettős szereplésben azonban benne van a nyiregyházi iparosság egész lélektana; magyarázata annak, hogy miért csak olyan szívonalu egész iparunk és iparosaink: amilyen. Közös előretörés, haladás helyett egymással soha meg nem tudnak egyezni, versengenek ha kell, ha nem s bizony, még aki nincs rá szorulva: az is elvonná a másik elől a jobbik falatot. Soha hitebb képet nem adhatott magáról egy osztály sem, mint most adtak az iparosok. Ezer érdek ütközik rajtuk keresztül össze. Minden rend és rang hasznot akar huzni s akkor az iparosok — egymásközt keresik a kákacsmót. Ez mindennek oka.

MUSCHONG - BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ.

Bakterium mentes

természetes ásványviz.

Üdit, gyógyít. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, valamint húgykő és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. Orvosilag ajánlva. Főterakat:

WASSERMANN SÁMUEL

fűszer-, liszt-, gyümölcs-, üveg- és porcellán nagykereskedő Nyiregyháza.

Telefonszám: 121.

A hajdudorogi magyar görög katolikus püspökség.*)

A magyar görög katolikus egyházak csaknem fél évszázados küzdelme egy önálló magyar görög katolikus püspökség létesítése. Kétszáz ezer magyarjku görög katolikus hívó él Szabolcs, Hajdu, Szatmár, Bihar, Zemplén és Abauj vármegyékben és azonfelül az ezekkel szomszédos megyék szélein, kiknek leghőbb kívánságuk, hogy anyanyelvüket az Oltáron lássák és annak jogos használatát biztosítsák. A magyar nyelv egyházi használata a munkácsi és eperjesi püspöki megyék területén a magyarjku egyházakban általános ugyan, de Róma által mindezeideig szentesítve nincs, mert egy püspöki megye területén több egyházi nyelv használata csaknem kivihetetlen. Ezért is szükséges egy önálló magyar görög katolikus püspökség létesítése, melynek területén a magyar nyelv egyházi használata feltétlenül jogot nyer és ő szentsége a római pápa által is el fog ismertetni.

*) Mult számunkból -- technikai okok miatt -- kimaradt, azért csak ezuttal közölhetjük az értékes cikket.

A magyar görög katolikus püspökség kérdése a Hajdudorogon f. hó 12-én megtartott congressus határozata folytán igen hatalmas lépéssel jutott közelebb a megvalósuláshoz. — Ugyanis a Szabolcs, Hajdu és Szatmár vármegyékben lakó magyar görög katolikusok hivatott vezetője Jaczkovics Mihály hajdudorogi püspöki külhelynök az említett napra általános értekezletre hívta össze a vikariatus területén levő egyházakat, melyek választott delegátusai által képviseltették magukat. Az ötvenhárom vikáriatusi egyházból negyvenháromnak a kiküldöttei jelentek meg, a távollevők pedig írásban jelentették be csatlakozásukat a nagygyűlés hozandó határozataihoz.

A nagygyűlés, melyet az elnöklő püspöki vikarius nyitott meg, igen emelkedett hangulatban folyt le. Az elnök igen szép megnyitójában lelkesen vázolta a magyar görög katolikus püspökség elnyerése érdekében indított küzdelem történetét. S míg egyrészt a legnagyobb elismeréssel és hálával nyilatkozott azon kiváló férfiakról, kik ezen küzdelemben a multban részt vettek, másrészt — kimutatván a magyar görög katolikus hívek egy önálló püspökség felállítására irányított kívánságának jogosultságát, — kitartásra és lelkesedésre buzdítja az eszméért jelenleg küzdő magyar görög katolikusokat.

Miután Ruttkay Gyula szabolcsi főesperes és nyiregyházi lelkész az ügy iránt érzett meleg szeretettel és a nála megszokott ékes szólással összetartásra és egyetértésre kérte a nagygyűlést, az előadó Ujhelyi Andor hajdudorogi lelkész, szentszéki tanácsos benyújtotta hatalmas és megdönthetetlen érvekkel megindokolt határozati javaslatát, melyet a congressus Farkas Győző hajdudorogi főjegyző, Kutka Izidor nyirtasi esperes lelkész, Szaplanczay György ujfehértői esperes lelkész és többek felszólalása után óriási lelkesedéssel elfogadott.

A határozati javaslat alapján a congressus kimondta, hogy egy önálló magyar görög katolikus püspökség felállítását Hajdudorog székhelylyel feltétlenül szükségesnek tartja. E célból egyháziak és világiak köréből tizenöttagu végrehajtó bizottságot választott, melynek feladatául tűzte ki, hogy az ügy érdekében minden lehetőt elkövessen. A szomszédos Zemplén, Abauj, Bereg, Ung, Ugocsa és Bihar megyékben, vagy bárhol egybeült lakó magyarjku görög katolikusokat a mozgalomhoz való csatlakozásra szólítsa fel s a szükséghez képest magát ezen területekről kiegészítse, — továbbá ő Felsége az apostoli magyar királynál, a hercegprimásnál, a kormányelnökknél, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternél és a képviselőháznál az összes magyarjku görög katolikus hívek bevonásával kérvényezzen.

Ezen nagyjelentőségű és következményeiben igen nagy horderejű határozat világos megnyilatkozása a magyar görög katolikus hívek régen táplált óhajának, melynek teljesülése esetén a magyar görög katolikus egyház kulturális fejlődése örök időkre biztosítva van.

Foglalkozott még a nagygyűlés a naptáregyesítés kérdésével és Szabó Miklós bökönyi esperes-lelkész határozati javaslata alapján egyhangulag hozott határozatával kimondta, hogy a létesülő új püspöki megyében — tekintet nélkül a többi görög katolikus püspöki egyházmegyére — a naptár kiigazítását szükségesnek és kerestülviendőnek tartja.**)

**) A „Szabolcs” olvasóközönségének tájékoztatása céljából ezen kérdésre még visszatérünk.

A főváros központján.

— Vilamos megálló. —

10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz.

— 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsején megnyitott az

Edison-Szálloda

Budapest, VII., Hársfa-u. 59. sz. (Király-utca sarkon).

Tulajdonos: POLLÁK JÓZSEF.

Hideg és meleg víz-

vezeték. Központi fűtés,

villanyvilágítás. Figyel-

mes kiszolgálás. Érte-

kezés minden modern

nyelvben. Szobaárak 3

koronától!

Egy hölgy

ki szereti az egészséges bőrápolást és különösen a szeplőket elmulasztani, valamint lágy, bársonyos bőrt és hófehér arcot akar, csakis Bergmann & Co., Tetschen a/E. **STECKENPFERD** liliumtejszappannal (Steckenperfer védjegy) mosdik. Kapható minden gyógyszerár, droguéria és illatszerkereskedésben. Darabja 80 fillér

KIFOGYHATATLAN ROVAT.

Piac, piac, piac . . .

Meg kell adni: ma már csak úgy hemzseg a város a sok piac szakértőtől. Vörös és fehér abrosz mellett, műhelyben, lapokban — mindenütt csak róla esik szó. — Hogy vajjon betartja-e a város férfiasan az adott szavát s visszahozza-e a piacot a Kossuth-terre, vagy sem? A vitatkozásnak se eleje, se vége s minél nagyobb a közérdeklődés, annál jobban fő a város feje.

Ezuttal nem lehet kibujni a rendelkezés alól.

Vagy! Vagy! Ezt állítja oda a közvélemény s most már választani kell. A kockának sok-sok évre el kell dőlnie. Hiszen csak ne égett volna körmükre a gyertya, majd eligazítanak az ügyet, de most már sürgős. Nem úgy, mint mikor a Zöldség-terre átvitték a piacot s az itt hoppon maradtakat mézes-mázos szóval levették a lábukról. És hallgatnak. Biztak: — és csaiódtak.

Aludna talán most is és örökre a visszahozatal, ha a mohó vágy el nem fogja a zöldségtéri szerencséseket, akik véletlenül egy szobor miatt jó konchoz jutottak. Ez nem volt elég!

A jóban való duskálásban még mélyebbre akartak jutni, — kellett volna nekik vásárcsarnok és egész piac. A telhetetlenségnek azonban újra megadták az árát. Ujra a piacra terelődött a közfigyelem s fölszabadult a sok magabazárt, erővel elfojtott zugolódás.

Az elégtelenség oly hangossá vált, hogy maga a közgyűlés is belátta, hogy a Kossuth-terre való visszahelyezés gazdasági követelmény, míg a többi érvek csak arra vihetők vissza, vagy: „maradjon a Zöldség-terren a piac, legalább bátran szellőzteték”, vagy: „maradjon itt a piac a Zöldség-terren, mert itt van az én . . . üzletem.” Ilgen „közérdekek” vezetnek nálunk ezt az igen fontos és másutt százszor is megrágott volna kérdést.

Kiváncsiak vagyunk, ez egyszer fog-e a városnál ereje lenni az érve-nek, vagy csak az . . . érveknek? **Szombatos.**

Lemaradtak a lóról.

Micsoda öröm volna az, ha a kolera csak papíron lenne. Akkor már papíron vissza is lenne verve. Elég baj, hogy ez egy meglevő veszedelem, amit bizony csak nagy óvatossággal, némi önmegtagadással lehet elhárítani. Különösen a tisztaság az, ami az első és elengedhetetlen követelmény. Épen ez lesz a baj Nyíregyházán, ha — Isten ments! — valami baj keletkeznék. A mi „művelt” gazdáink jó része miatt, akik a tisztaságot csak hírből ha ismerik. Nem kell ezen azt érteni, hogy vasárnap nem tiszta fehérneműt vesz,

hanem a testi tisztaság iránti teljes érzékeltenséget.

Nincs bennük szemernyi művelődési hajlam. A mi embereinkre reá illene a közmondás: „a műveltség fokmérője a szappanfogyasztás.” Itt ugyan hamarabb megeszik, mint használják rendszeres tisztálkodásra. — Épen ilyen jelenség, hogy az étel-itallal nem sokat törődnek. Lehet bármily piszkos: nekik jó. Lakodalmakon például harmincan is isznak egy pohárból, kézzel nyulálnak a tálba . . . szóval mindent rájuk lehetne fogni, csak a legelemibb művelődést nem.

Lemaradtak a művelődés lováról s most a pocsolya vizét habzsolják.

Kiterjeszthetné a gondját a város a gazdákra is. Egy kis oktatás rájuk férne különösen a közegészségügy szempontjából. — Büntetni a makacst! Ugyis olyan csökönyös, hátramaradt népség, hogy míg anyagilag nincs érintve: meg sem mozdul. Most a kolera jó ürügy lenne kitanításukra. Hátha akadna közöttük jobb érzésű, aki eddig is csak a körülmények miatt, vagy tudatlanságból nem követte a maga s természet előirta egészségi szabályokat. Az legalább tanulna s kiemelkedne társai közül.

És jó lesz még szüret előtt egy pár felvilágosító előadást tartani, mert a szüret, utánna a lakodalmak mind elsőrangú tömeges fertőzési alkalom. A városi tisztviselők talán vállalkoznának a tanyák kitanítására. A városházán ugy sem lehet sok dolguk, hisz a hivatalos óra lejártá előtt már egy félórával lehet közülről sokat látni sétálni.

Cáfolatot kérünk!

A Sóstórról közölt cikkeink nemcsak a közönség körében keltettek nagy meglepődést, hogy belenyúltunk a darázs-fészekbe, hanem élénk susmorgást váltottak ki a városnál is. Sőt épen azok, akik nem voltak érintve, ép azok méltatlankodnak legjobban, természetesen . . . bebeszélésre. — A „jó barátok” figyelemre méltó szavaira. Megkísérelik még azt is ellenünk hangolni, akire — távol lévén pl. képménybotránynál — nem is vonatkozhatott a cikk.

Mindent hallottunk már, csak — cáfolatot nem. Ugy látszik a város olyan magasan tündöklőnek tartja magát a közönség fölött, hogy nem tartja érdemesnek megnyugtatót, vagy az állítások valótlanosságát bizonyítani, vagy — magyarázatot adni. Ez pedig nagy könnyelműség. Erkölcsei kötelessége volna a városnak mindenkor, ha ténykedését bírálat alá veszik, visszásságokra reá mutatnak: valami utonmódon a lakosságot, annak fölzudulását lecsillapítani, a helyzetet tisztázni.

Bizzanak meg valakit, aki a várost érdeklő ügyekben, ha valami megjegyezni, cáfolni, kimagyarázni valót talál, az illető lap utján a közönségnek megvilágítja a való helyzetet. Mert „amit zsebrevágnak, az igaz!” tartja a közvélemény, az pedig sehogysem szolgál előnyül, ha egyik helytelenség vádja a másik után szárad a városra. Azzal, hogy egy-egy szokatlanabbul bátor hang után általános duruzsolás tör ki, még semmi sincs elintézve. Az indokolatlan neheztelés ép úgy nem változtat a dolgon semmit, mint a cikk-író szorgos kutatása.

Ha nem irunk igazat, tessék szemtől-szembe lecfólni. Mi közzé tesszük! Az igazság elől nem zárkozunk el; hisz szivesebben lennénk a város örökös dicsőítő énekesei, mint korholói, csak épen az . . . igazság ne volna. Így azonban szerinte kell eljárunk.

Várjuk hát legközelebb a — cáfolatokat.

A megérkezés örömei.

Vasutunk csak van, van: — elég! Jön is, megy is jócskán. Utasokban sincs hiány, csak ép a megelégedés van számüzve a pályaudvar környékéről, kiváltképen az érkező utasok számára.

Az első bosszuság akkor éri a leszállót, mikor vonatja megáll. Néha a temető alatt, néha Császárszálláshoz egy (malom)kőhajításnyira. Jó messziről, a sinek, kőrakások, talpfák között kell bebandukolni a kijáróhoz s aki ezt világitás mellett teszi meg nagy ritkán, az elmondhatja, hogy burokban született. A rendes halandóknak csak sötétség jut a vakmerő sétához, mely oly könnyen hozhat egy szerencsétlen esést.

Ez a pályaudvari méreg. Most jön a vasuti-düh. Olyan irtózatás por van a pályaudvartól a gőzfürdőig terjedő uton, hogy alig látni még az elül haladó kocsi lámpását is. Ez pedig már csak nem egészséges? Nem helyes dolog? Ezzel nem dicsekedhetünk az idegenek előtt, akik legelőször is a piszokról győződnek meg s jó benyomások helyett port szívhatnak magukba.

Más években portalanitva volt az út. Mért maradt ez most el? Sirius talán portmentességet jósolt erre az évre? Nem volt pénz reá? — akkor egy kitűnő megoldásunk van. Köveztessék ki a vasuti-út azon részét hasonlóan a városihoz s nem fog kelleni évről-évre újabb portalanítási költségekbe verni magát senkinek.

Por lesz ugyan akkor is, de annak a szétvágásához nem balta fog kelleni. Elég lesz — a legrosszabb esetben is — egy finoman vékony kis késpenge. Es akkor sok Nyíregyházára érkezőnek nem szitok, mérgeződés lesz az első szava s ha igen, akkor sem lesz *lit* okolni, mert az a *ki* nem tehet földrajzi helyzetünkről. A mostani állapotokról azonban . . . nagyon is.

Ékszer és ezüstmű

vásárlásnál forduljunk bizalommal Magyarország legnagyobb ékszerüzletéhez a

Lőkoviás Arthur és Társa

céghez Debreczenben.

Tanügy.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fehér Imréné Pollák Berta nyírbátori állami elemi iskolai tanítónőt jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett igazgató-tanítónővé léptette elő a népszerűségi terv szerzett érdemeinek elismerésül. Az előléptetési okmányt dr. Wilt György kir. tanfelügyelő személyesen, ünnepélyes formában adta át az elmúlt hét kedd délutánján a tanítónőnek.

A nyíregyházi községi polgári fiúiskolában Sas István tanárjelölt tanítás-gyakorlási engedélyért folyamodott. Dr. Wilt

Óvás! **Gazdák figyelmébe!** Óvás!

Eredeti Melichár „UNICUM-DRILL” vetőgép csakis az, mely ujonnan szabadalmazott beállító készülékkel van ellátva. (Ennek segítségével a gép csavarkulcs nélkül egy pillanat alatt bármely magnemhez hajszálpontosan beállítható). A mai „UNICUM-DRILL” szabadalmazott csoroszlyaszár kirögzítővel is el van látva! Ezzel a gépünk elnyűhetetlen! — A legutóbbi **szabadalmi kiállításon** ezen újítások révén az összes gépgyárak közül egyedül mi kaptuk meg az **első díjat, az arany érmet!** — Óvakodjunk silány utánzatoktól! — Kizárólagos raktár:

Debrecen, Piac-utca 43. szám (a Dréher mellett) Ráhrer Sándornál
Bächer—Melichár—Johnston gépgyárak fióktelepén.

György kir. tanfelügyelő az engedélyt megadta s így a tanári kar egy jó munkaerővel gyarapodva kezdi meg az új tanévet.

A nyiregyházi női ipariskola szervezeti szabályzatát a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jóváhagyta, miről a közigazgatási bizottság fogja az érdekelteket értesíteni.

Tandíjszedés. A nyiregyházi izr. hitközség elegendően panaszt tették, hogy az ingyenes népoktatási törvény ellenére tandíjat szed a szülőktől. A panaszosok ügyében az egyházközség úgy intézkedik, hogy a beszedett tandíjakat nem fizeti vissza, hanem az illetők iskolai adójába fogja betudni.

Nyugdíjazás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Deák János békényi ref. tanítót 17 évi szolgálata után mint munkaképtelent évi 800 koronával nyugdíjazta.

A nyirbátori Dániel Hona főle magán polgári leányiskolácaál Kovács Bernádin tanár állásáról lemondott s helyét dr. Lakatos Ottó tanár foglalta el.

Tanítótöltés a vármegyében. Lorántházán megválasztották Munkácsy Györgyöt ref., Bökönyben Faragó Sándort ref., Beszterczen Kozma Dezsőt ref., Nyirbaktán Pócz Bélát r. kath. tanítókká.

A gazdasági és iparkiallitáson ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
:: és pisztázó intézete ::

Pazonyi-utca 13. Bejárat Véső-utca felől.

Van szerencsém szíves tudomására adni a t. közönségnek, hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően bármily színre festetnek és vegyileg tisztítanak. Egyben bátorkodom szíves figyelmét

fehérmű-tisztító osztályomra

felhívni, ahol kézelők, gallérok stb. szintén meglepő szépen 5 nap alatt tisztítanak.

Midőn szíves megbizásait kérem, vagyok mély tisztelettel

Telefon 248. sz. **Gabulya Mihály.**

HIREK.

— **Kérjük lapunk azon olvasóit, akik az előfizetési díjakkal még mindig hátralékban vannak, hogy az esedékes összeget haladéktalanul szíveskedjenek beküldeni, hogy a lap szétküldésében zavar ne álljon elő.**

— **A tűzoltónap urnái.** Amint már említettük is, Nyiregyháza város közönsége hét-főn fogja leróni a hála adóját a derék tűzoltóinknak. A gyermek-nap mintájára urnák, lányok fogják a felállított urnák előtt a gyűjtést eszközölni. — Az egyes urnák a következő helyeken lesznek fölállítva: a pályaudvarnál, Kaszinó előtt, városháza, Hehecukrászat, Korona és Lányi-gyógyszertár előtt.

— **Házasság.** Rába István villamos-társasági tisztviselő Nyiregyházáról, holnap, e hó 24-én vezeti oltárhoz Stein Adélt, Diakováron.

— **Papigülés.** A nyiregyházi római katolikus esperesi kerület papsága e hó 26.-án Napkoron tartja őszi ülését. — Az aktualis egyházi, iskolai ügyeken kívül az egyházi és lelkipáspártokodási tételek megfajtása, a központi nyugdíjgyűlés őszi közgyűlésére kiküldött választása és apróbb ügyek képezik a napirendet.

— **Elmaradt vendégszereplés.** A debreceni színház egyik művésznőjét meghívta a Vigszínház, hogy az előadandó „Nyári szerelem” című darabban a főszerepet játssza, mint vendég. Zilahy igazgató egy levélben engedélyt is adott a fellépésre, utóbb azonban meggondolta a dolgot s észbe kapott, hogy ennek a fellépésnek az lesz a vége, hogy az olcsó művésznőt elveszi tőle a Vigszínház. Letagadta tehát a saját levelét s nem engedte meg művésznőjének a fellépést. Így a vendégszereplés elmaradt. — De azért Zilahy csalódik, ha azt hiszi, hogy a gyertyát erőszakkal véka alá rejtheti s kis fizetésért biztosíthat magának egy művésznője révén telt házakat. Nem! . . . Vagy adjon neki annyi fizetést, amennyit érdemel. Akkor nem fog elkíváncozni még most előkelő társulathoz.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe!** A kamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a m. kir. pénzügyminiszter feljogosította a zsolnai m. kir. fővámbivatalt vámhitelezésre.

— **Szomeru sors.** A gondnokság alá helyezés — ha csak nem rejlik mögötte csalafutaság — mindig szármalmat ébreszt az emberben. Legjobbán mégis akkor, ha fiatalokról van szó és az elméletesség teszi szükségessé. Ez a sor érte utól dr. Vassné, Lacis Mária demecseri nevelőnőt 29 éves korában. A nyiregyházi ügyészség helyezte gondnokság alá.

— **Vigyázatlan kapus.** Bruszt Samu, a Royal szálló kapusa ma egy hete este nem ügyelt rá, hogy a villanyos közelében van. Át akart épen haladni a síneken, de a villamos elütötte. Könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **Gyászhir.** Özv. Kralovánszky Gyuláné, bárcaházi Bárczy Anna folyó évi szeptember hó 17 én délután 4 és fél óraker, életének 82-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Hült tetemeit 19-én délután 3 óraker helyezték örök nyugalomra a róm. kath. egyház szertartása szerint. A megboldogult matrózat előkelő, nagyszámu rokonság gyászolja.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A központosított református egyházmegye a jövő hó 17. és 18-án tartja meg a vármegyeháza nagytermében évenkénti rendes őszi közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Esperesi időszaki jelentés. 2. Segély kérvények tárgyalása. 3. Esperesi évi jelentés. 4. Számvevőszéki jelentés. 5. Tanügyi bizottsági elnök jelentése. 6. Az országos református lelkesítő nyugdíjintézetű ügyrend tervezete. 7. Egyházak és egyesek kérvényei. A kérvények beadási határideje október 5.

— **Debrecennek még nem elég!** Annyi a lapja Debrecennek, hogy a civis nem győzi olvasni, de azért még mindig akad vállalkozó, akit csábít a jó üzletre való kilátás. A jövő hónapban Letzter József kiadásában indul meg a „Debreczeni Nagy Ujság” címen egy napilap, melynek főcélja Debrecent „nemzeti fővárossá” tenni. Ebben a szép munkában bonyhádi Perczel Mór fogja a felelős szerkesztői szerepet vinni.

— **Katonai lóvásár.** A miskolci 7. sz. lóavató bizottság a jövő hónap 14. én tartja lóvásárját Kisvárdán. Az állatokat 9 és 10 óra között kell fölhajtani.

— **Viszik a káposztát.** Demecser a többek között káposzta termeléséről is híres és ilyenkor, mikor megkezdődik a szállítás, úgy forog ott náluk a sok idegen, akár nálunk a bűgő csiga. Ez idén is ellepték a községet a káposztakereskedők, noha a szárazság folytán csak felényi a termés más évekhez képest. Mintegy 1000 vagonra lehet csak számítani, amit mind elvisznek idegenbe s aztán . . . mi meg fizetjük a gyógyszerári árakat egy-egy fej káposztáért.

— **Náci a dutyiban.** Megirtuk már, hogy a jeles Altmann Náci milyen könnyű pénzszerzéshez folyamodott. Összévásárolt Pesten egy csomó árut, itthon olcsón eladta, s — fűtyült a fizetésre. — A hitelezők azonban komolyabban fogták föl a dolgot s lecsukatták. Náci most a hűvösön kesereg afölött, hogy miért vesztett épen ő rajta, mikor annyi kartársra büntetlen uszsa meg a hasonló mesterkedést?

— **Gyűlés a vármegyén.** Október 10.-én ismét megélénkül a város képe; ismét kerül hozzánk egy kis falusi pénz. A vármegye törvényhatósági bizottságának lesz rendes közgyűlése, mely iránt ezuttal szokatlanul nagyobb érdeklődés nyilvánul meg. — Az állandó választmány 9.-én ülészik.

— **A kedves kis zöld disznó.** Sok furcsaság megfordul a városház kapuja alatt, de ami most ott lóg, az már valami nagy-szerű. A fővárosi husipari kiállítás falragasz állít meg maga előtt mindenkit. Egy vörös ember birkózik rajta egy zöld disznóval. Ez már valami! Gondolkoztunk, hogy mit akar ez jelképezni? A tulipiros bácsiról csak megsejtettük, hogy az egy husiparos akar lenni, de a zöld disznó felől kétségben voltunk sokáig. Csak most jöttünk rá, hogy mi is az értelme? Hát tetszik tudni a miniszterelnökhöz Vázsonyi vezette a husiparosokat és sok zöidet összebeszélte. Ezt jelképezi tehát az a csodaszamba ment zöld disznócska. Most csak arra ügyeljen V. V., hogy a katonai dob-készítők élére ne álljon, mert tudvalevőleg a dob számárbórból készül . . . a falragasz-festők pedig mókás emberek.

— **II. Rácz Péter.** Mint zenészt tisztelhetette falai között Tiszalók ifj. Rácz Pétert mindaddig, míg tört cserepe nem akadt. — Ekkor a büntetéstől való félelmében (cigány) kerekelt oldott s ezzel kihívta maga ellen a körözést, mely szerint, ahol megcsipik, mindjárt meg is kínálják ingyen lakással.

— **Szülésznot keresnek.** Kemecsen rendszeresítettek egy II. községi szülésznoti állást, melyre október 4.-i határidővel pályázatot hirdet az előjáróság. — A fizetés 240 korona és minden szülési esetben 4 korona szedhető. A vagyontalanokat azonban ingyen kell kezelni.

— **Fizetése képtelenség.** A mostani Jakobovics-féle, kilakoltatással is diszített üzlet átvételekor Erdélyi János felebbezést adott be a tanácshoz, hogy ne engedjék meg az üzlet átvételét Jakobovicsnak, mert ez neki, aki Jakobovics régi, nagy üzletét vette meg, nagyon fog ártani. Jakobovics mégis „kivitte” akaratát. Ott maradt a szomszédban s úgy látszik Erdélyi sejtelve is megvalósult. Fizetése képtelen lett. — Mit szól hozzá a város?

— **Csendélet a „Zrinyi”-ben.** No lám! Még olyan elismert, szolid, csendes helyen is akadhat zenebona, mint a „Zrinyi” kávéház. Megesett, hogy Veres Mátyás villany-szerelő és Mellich Mihály kőműves összeszólkáltak, aminek eredménye az lett, hogy Veresnek a feje betört . . . Ilyen a csendélet a „Zrinyi”-ben.

— **Beszakadt mennyezet.** A Polacsek Fülöp és fia nyirbátori nagykereskedő céget valami végzettség veszi körül. Nemrégiben leégett üzletük s most ujja akarták építtetni. Hozzá is kezdtek az építkezéshez, de (körülbelül a vállalkozó fukarsága miatt, hogy rossz anyagot adott) beszakadt a mennyezet s az összes alul dolgozó munkásokat maga alá temette. Jó, hogy még idejekorán kimentették őket a romok alól, így legalább halálos eset nem fordult elő, csak súlyos sérülések.

— **Az oberammergaui passiójátékok Nyiregyházán.** Mint már jeleztük, október hó 1-én nyílik alkalma közönségünknek ebben a világhírű látványosságban gyönyörködni. Mint mindenütt, úgy nálunk is nagy közönséget fog vonzani a felsőbajorországi kicsiny falu népének páratlanul álló művészete. A kisérő szöveget Oberammergau magyarországi megbízottja: Luria Artur ur olvassa. Erről a bemutatásról a fővárosi sajtó így ír. *Budapesti Hirlap.* „A legfenségesebb látvány ez, amit valaha láttunk” . . . *Pesti Hirlap.* „Az oberammergaui passiójáték, amelyben tegnap az Uránia színházban gyönyörködhettünk, az elképzelhető legnagyobb hatást keltette bennünk.” *Alkotmány.* „Minden katolikus hitűnek ezt látni kell.” De nemcsak a fővárosi sajtó, hanem az egész külföldi sajtó a legnagyobb lelkesedés hangján ír ezekről a bemutatásokról. A nagy érdeklődésre való tekintettel már most ajánlatos a jegyekről gondoskodni, mert a bemutatást semmi körülmények között sem fogják meghosszabítani. A jegyeket árusítja Borbély Sámuel papkereskedése is.

— **Vannak szép számmal!** A büntető hatóságoknál meghonosodott az a rossz szokás, hogy az elbűk kerülőket megbüntetik. Viszont: ennek ellentétében az elítélteknél lábra kapott az a szokás, hogy — megszöknek. Ez ellen pedig csak egy utólagos orvos-ság van: a nyomozás. Szabolcsmegyéből most is három atyafi nyomát szimatolják, Krilek Vendei gyolcsárusét a tiszalöki főszolgabíró, Kis József cigányét és Torma Márton napszamosét a büdszentmihályi főbíró. Ez még (3): — nem sok. Más héten huszával-harminccával körözik őket.

Wasiliew tanár, a varsói Szt.-Rókus kórház főorvosa jelenti: Oly esetekben, amikor a felgyülemlések eltávolítása az emésztő csatornából sürgősen szükségesnek látszik, a természetes **Ferencz József**-keserűviz az összes általam ismert források között a leghatásosabbnak bizonyult. A Ferencz József-keserűviz hosszabb használat mellett sem válik terhessé, hanem a gyomor és bélműködést kitűnően szabályozza. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési Igazgatóság Budapesten.

— **Hallottad már?** . . . Szokták kérdezni vig kedvükben levő emberek társuktól. Erre az azt kérde: „Mit?” — „Én sem tudom” reá a válasz. — Ezt a sületlen élcet adta le Kőműves József napszamos, társának: Balázs Miklósnak. De Balázs nem értette a tréfát, a felültetés dühbe hozta, szitkozódni kezdett, veszekedésre került a sor, majd verekedésre s Balázs úgy ütötte bele fejét egy kőbe, hogy behasadt. Lakásán ápolják.

x **Csemegeszőlő postakosaranként 2 korona 30 fillér — Rubliczky Mihálynál, Nyiregyházán.**

— **Az 1000-ik előadás.** Az Apolló-színház, városunk egyetlen állandó jellegű és általános közkeveltségnek örvendő szórakoztató helye a héten eléri 1000 ik előadását. A színház vezetősége ez alkalomból ki akar tenni magáért és olyan szép programmal fogja közönségét meglepni, a milyent mozgó-színház ritkán produkál. A szombat, vasárnap és hétfőn tartandó ünnepi előadások műsora a következő: A fekete halál! Episod az indiai pestis vész idejéből. Legvözötték! Nagy történelmi látványosság a keleti gótok korából. Utánozhatatlan pazar kiállításban. Legkiválóbb francia színművészek közreműködésével. Katonai gyakorlatok új robbantószerekkel. — Rendkívül érdekes természetes felvételek. Idomított papagályok. Bájos képek az állatvilágból. — **Humorosak:** Házassági akadályverseny! Nagyszerű bohózat. Pali komornyik! Lehmann legujabb trükkje. Jonathan és felesége! Kacagtató mókák. Ezenkívül műsoron kívül bemutatja Az edelényi rablógyilkosságról és a páratlanul érdekes nyomozásról készült eredeti helyszíni igen szépen sikerült felvételeket, mint elsőrendű aktuális látványosságot. A fényes előadásokra jegyek előre válthatók özv. Rottaridesznő urnó tőzsdéjében.

— **Megvételtre keresek** használt állványos borsajtót és szőlőzuzót. Perpéth Ferenc Balkány.

— **A kolera elleni védekezésben** a legnagyobb szerepe van a víznek. Az orvosok egyhangu véleménye szerint a szénsavtartalmu ásványvizet járványos időben nemcsak ivásra, de még szájjöblögetésre is kell használni, mivel az erős szénsav a bacillusokat megöli és kiirtja. A szénsavtartalmu ásványvizek között tudvalevőleg a „Buziási Phönix” a legelőnyösebben ismert és legjobban elterjedt, mivel nemcsak a legszénsavdusabb tartalmu természetes (nem telített) és legolcsóbb ásványviz, hanem bakteriummentes is s ennek következtében az orvosok által ajánlatik és a kórházakban általánosan használják. „Buziási Phönix” ásványviznek most egy házban sem volna szabad hiányoznia.

— **Ház eladó** a Géza-utca 5 szám alatt. szoba, konyha, spájz, két pince és melléképület (istállónak is használható.) 354. □ terület.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég könyökszerkezetű és víznyomású kitűnő szőlősajtóira, valamint a legujabb „Villám” központfutó bogyzó és zuzógépére felhívjuk az olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Rákóczi „kettős kosaru” sajtók, amelyeknél a régi világ fából készített sajtója nagyszerűen egyesítve van, a legujabb technika vívmányaival. A sajtók felsőrésze acél, alsórésze faszervezet. Ennélfogva a must sehohsem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell össze vagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos és az 1906. évi nagyváradi kiállításon a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

kopcsányi Hlatky-Schlichter Gyula.

Ad. Kgy. 442. K.

18433/1909. sz.

Hirdetmény.

Nyiregyháza város képviselőtestülete Kgy. 442/1910. számú véghatározatával az 1910. évi október hó 1-től kezdődőleg a boritaladó tekintetében a szőlőbirtokosok részére eddig gyakorlatban volt terület szerinti átalányt megszüntette.

Ellenben fentartotta azt a rendszert, hogy aki a saját fogyasztására szánt bor mennyiséget előzetesen bejelenti s a kedvezményes boritaladót és pótléket előre befizeti, azok részére a kedvezményes átalányok engedélyeztetnek.

Ezen kedvezményes átalányok a következők:

a) 160 literig terjedő mennyiség után 4 korona;

b) 500 literig terjedő mennyiség után 10 korona;

c) 1000 literig terjedő mennyiség után 20 korona;

d) 1500 literig terjedő mennyiség után 30 korona

és borfogyasztási községi pótlék címén ezen összegeknek 20%-a.

Akik ezen átalány kedvezményt igénybe venni óhajtják, azok kötelesek ezen szándékukat 1911. évi október hó 1-től november hó 30-ig terjedő idő alatt a városi számvevősegnél bejelenteni, egyidejűleg az átalányt a házipénztárba befizetni.

Akik a kedvezményt igénybe nem veszik és az átalányt a kitűzött határidő alatt be nem fizetik, azok a törvényszerinti boritaladót és pótléket kötelesek fizetni.

A szüretetek befejezése után a bor-készlet mindenkinél felvétetik és időközönként újabb szemlék tartatnak, mely alkalmakkor a változások nyilvántartásba vétetnek. Ezen szemléket mindenki tartozik megengedni.

Egyebekben a boritaladó és fogyasztási pótlék kezelése tekintetében fennálló szabályok nyernek alkalmazást.

Nyiregyháza, 1911. évi szeptember hó 1-én.

Májerszky Béla

kir. tanácsos, polgármester

Földbirtokosok figyelmébe!

A Franck Henrik Fiai-féle kassai pótkávégyár igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát: a

cikória (katáng-gyökér-cichorium inthyons) termesztését

ajánlja kísérleti művelésre. A nyers anyag 3% suly levonással vétetik át bérmentve **Csap**-ra szállítva és a gyárudvarban konstatált tiszta suly értéke azonnal készpénzben kifizettetik.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1911. szept. hóban.

Franck Henrik Fiai.

Ha

Ön

gyári munka helyett

csinos

tartós és olcsó cipőt akar viselni, más-kép el nem éri, csak ha

mindig

Lakatos Lajosnál

(Kossuth-tér) vásárol, — ki nem hirdeti, hogy

nincs többé fájós láb

s emellett gyári árut ad el, — hanem ő maga, mérték után készíti a cipőket, a legkitagastalanabb kivitelben.

Villanyvilágítási berendezéseket, villanyvilágítási felszereléseket, valamint magántelefon és villanycsengő bevezetéseket elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

Herskovits Gyula

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza,

Széchenyi-tér.

Mérnöki látogatás és költségvetés díjmentes. ≡ Csillárok és égőtestek raktáron.

A szántói savanyuviz-forrás

vidéki **főelárusítókat** keres. A víz igen olcsó és nemcsak mint **gyógyvíz** használatos, hanem nagy természetes szén-savtartalmánál fogva hivatott az annyira elterjedt szódavizek és felített vizek helyettesítésére. **Fix számlára** kizárólagos elárusítás biztosított. — Érdeklődők irjanak

**„Természetes
savanyuviz“**

jelige alatt.

Budapest, postafiók 239.

Aki gyomorfájó-, béltbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandó, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomor-ót**, Schumann gyógyszerész-től Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fülösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 pholával, a 10 gyomorsó pasztillával K 1-50. Póstitai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésénél — utánvéttel —

SCHAUMANN gyógyszerész
Stockerauban.
Kapható minden gyógyszerárban.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi Agyagiparnál.

Karczagon szerezhető be, hol egyes waggonrakományok is megrendelhetők.

KINCSET ÉR
a **TORDY**-féle

Hollandi 3 király tea,

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorbajon is segít. — Csomagja (kbl 10—12-szeri használatra) gyógytárban 50 fillér.

Készítő:

Tordy Gy. okl. gyógyszerész
Budapest, Üllői-ut 89-ik szám.

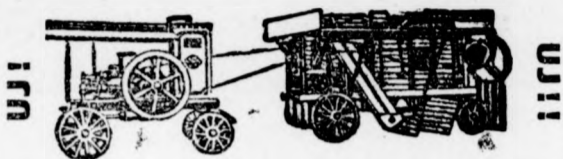
Kállai Testvérek

motor-gyárában

Budapest, Nagymező-utca 43. sz.

Az egész országban legjobbnak elismert „Gloria“ benzínmotorok, motor-cséplőkészletek, nyersolajmotorok, teljes malomberendezések részlete

legolcsóbban kaphatók.

Nagy munkaképesség!

Teljes jótállás! Árjegyzék ingyen!

Használt motorok, gőzgépek, cserébe vételnek.

Elsőrendű üdítő asztali és borvíz!

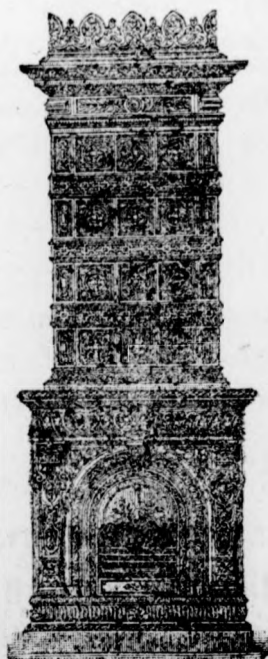
1115 mtr mély-
ségből eredő
chemiai vizsgálat szerint
krisalytisata bakterium men-
tes, egészséges üdítő víznek
minősített, mely természe-
tes tolykony szénssavval
telítettik.

Megrendelések házhoz szállítatnak!

Gyár: Laktanya-sor 15. Telefon sz. 92.

Városi iroda Rákóczi-ut 4. Telefon sz. 242.

Telefonszám: 29

TÓTH GYULA

vaskereskedése Debreczenben,

Piac-utca 20. szám.

Legnagyobb raktár hazai és Budweisi gyártmányu

porcellán kályhákban

valamint Meidingi rendszerű és

folyton égő kályhákban.

Vasbutorok, gyermekágyak- és kocsik, fürdő-
kádak, jég szekrények, fényezett fémárak- és
konyhafelszerelések, tornyos- és francia, vala-
mint porcellán burkolatu konyhák.

Szerszámok minden iparágához, építési vasalá-
sok, vasgerendák stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve.

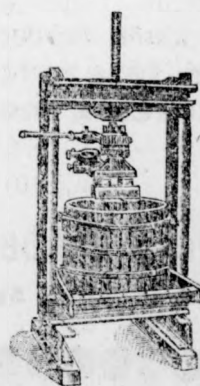
Fegyverek és vadászati felszerelési cikkek
különlegességi raktára.

Külön képes árlap ingyen és bérmentve.

**„Ursus“
borsajtók**

a legerősebb felső
nyomású acélgerenda
rendszerben 5 erő-
átvétellel.

tömők-, fejtőes-
pok- és pincefel-
szerelések.

Kötőgépek!

Ujdonság háztartási és ipari célokra. Kényelmes

részletfizetésre

is kapható. Kérjen árjegyzéket. Tanítás Budapesten ingyen.

Fogl József Lajos
műgépész, Budapest, VI., Aradi-u. 11.

Kovács Gyula

műbutorgyáros butorcsarnoka

megnyilt

Debreczenben, Hunyadi-utca 17. sz.

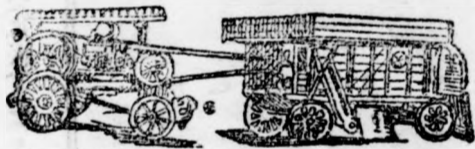
(Demetrovics-palotában).

„A köztudatba ment át“ hogy
csak is

KÁLLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

szállítja teljes jótállás mellett a leg-
hírevesebb motorcséplőkészleteket.
— Saját érdekében kérjen minden
gazda disz-főárlapot, melyet ingyen
bérmentve küld a gyár.

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára
nem tévesztendő össze **más Kállai**
nevű cégekkel.

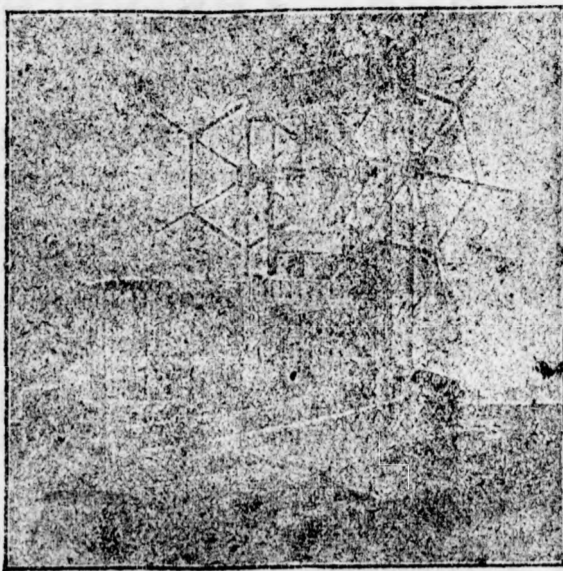
BUTOR!

Hálók, ebédlők, uriszobák, zongorák,
szalonok, teljes szálloda, fürdő, penzió-
es kastély-berendezések **még soha**
nem létezett előnyös fizetési
feltételek mellett szállíttatnak bár-
hova. — Költségvetés díjtalan. — Nagy
album 1 korona.

Modern Lakberendezési Vállalat

Budapest, Szerecsen-utca 10.

1907. évi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

1901. temesvári kiállítás: I. díj díszoklevél. — 1902. országos gazdasági
kiállítás Pozsony: I. díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás Eger: I. díj
díszoklevél és aranyérem. — 1906. Nagyvárad: I. díj díszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű „KOSSUTH“,
„KINCSEM“, „HEGYALJA“, „ACÉLORSÓS“, a ma-
gyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb
rendszerű víznyomású (hidraulikus)

kettős kosaru sajtók nagyüzemű préseléshez.

Sajtóink főelőnye: a must sehol sem érintkezik vas-
részekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A
törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy em-
ber által könnyen kezelhető! Szőlőszűk és Bogyzók.
„VILLÁM“ legújabb centrifugális bogyzó és zuzogógép

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolc

Árjegyzék ingyen.

Nagy választék!!

≡ a legújabb napernyőkben ≡

Mesés olcsó árban

Feuer Miksáné

férfi-, női- divat és rövidáru üzletében
Nyiregyházán, városház palota mellett
Bethlen (Szentmihályi)-u. oldal.

INGYEN!

kap egy pompás
hangverseny beszélő-
gépet, ha 10 lemezt
vásárol 20 forintért,
de csakis

Wagner

a „Hangszer-
király“ nál.

Budapest, József-
körút 15-ik szám.
Okvetlen kérjen le-
mezejegyzéket.
Javitóműhely. Elő-
nyűs lemezese.

NIGRIN
(Fernelendő)
a legjobb cipőkrém
Mindenütt kapható!
A bécsi vadászati kiállításon
nagy éremmel kitüntetve

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PEST MEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „
nemes gyümölcsfa-
csemete, bogyzó gyümölcsűek,
vadonok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők
„ stb. kaphatók. „
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-utca 10. sz.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen ujonnan a legdivatosabb kivi-
telű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint, állandóan raktáron tar-
tok fényezett kőris, cseresznye, jávor, citrom, paliszánder, mahagoni és más
különbéle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő,
uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló és vendég-
szoba berendezéseket, ugyancsak egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat
(tömör tából is) stb. stb. itt tel nem sorolható de raktáron levő különféle
butorokat is utólérhetetlen olcsó árban árusítok.

Tisztelettel

Glück Jenő

Üzletem szombat és izr. ünnepnapokon zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.